

Watervogels ontdekten de 'Tussenklappenpolder'

Jan Loots

Tijdens het maken van een zinker ten behoeve van een gastransportleiding onder het A.G. Wildervanckkanaal brak op 13 augustus 1992 de dijk door. Honderdduizenden kubieke meters water vloeiden zo naar de veel lager gelegen akkers van polder 'Tussenklappen' nabij Muntendam. Een plas van ± 250 ha was het gevolg; deze plotse-linge biotoopverandering voltrok zich binnen één dag.

De hele oogst, uitgezonderd de grannen, stond onder water; de waterdiepte varieerde van 0 tot 1 meter. Vele zoogdieren sloegen voor deze zondvloed op de vlucht: marterachtigen, mollen, muizen, ratten, hazen en konijnen. Zij trokken zich terug aan de rand van het meer of op sommige eilandjes die her en der verspreid lagen.

Vanuit de lucht vielen al snel de eerste gasten binnen die hier normaal niet komen of slechts in kleine aantallen. Ze maakten meteen gebruik van deze plotseling ontstane waterplas.

Doordat na één dag het gat in de dijk werd gedicht, en tegelijkertijd een gemaal in werking werd gezet, nam de wateroppervlakte geleidelijk af. Doordat het biotoop veranderde, gaf dit een heel mooi verloop te zien van

de soorten vogels.

De eerste dagen toen er nog een redelijke waterdiepte en -oppervlakte waren, bleken de eenden in groten getale aanwezig.

Ook de meeuwen sloegen hier meteen hun bivak op; zij gebruikten het meer als slaapplek. Let wel, het ging hierbij om $\pm 10\ 000$ exx. voornamelijk Zilver- en Kokmeeuwen, die overdag foerageerden op de vuilstortplaats van Veendam.

Buizerds en Bruine Kiekendieven hadden ook al snel in de gaten dat het krioelde van muizen aan de rand van het water en op de vele eilandjes; er zijn maximaal 7 Bruine Kiekendieven geteld op dit gebied.

De steltlopers namen in de eerste 2 dagen geleidelijk toe in aantal, maar na 6 dagen foerageerden er grote aantallen steltlopers op de drassige landerijen; het meer was al veel kleiner, er waren dus veel meer plas/dras-situaties.

Op 22 augustus, dus na 9 dagen, is het meer opgedroogd tot ± 50 ha; verspreid door het gebied bestaande uit meerdere kleine plassen.

De meeuwen slapen nog in het gebied, de meeste eenden zijn dan vertrokken, steltlopers zijn er nog in groten getale, de sfeer die er hangt lijkt wat op de Wadden.

Tellingenoverzicht Polder 'Tussenklappen'

	16 aug.	19 aug.	22 aug.
Blauwe reiger	8	28	9
Wilde eend	1 200	1 000	120
Pijlstaart	26	30	
Krakeend	6	4	
Slobeend	22	46	
Wintertaling	38	260	37
Zomertaling	4	7	
Kuifeend	43	150	
Tafeleend	17	70	
Buizerd	2	3	1
Bruine Kiekendief	4	7	3
Torenavalk	3	5	2
Waterhoen	4	8	
Meerkoet		200	8
Goudplevier	40	400	23
Kievit	30	1 200	80
Scholekster		12	4
Tureluur	5	8	2
Watersnip	31	320	160
Witgatje	3	12	9
Groenpootruiter	8	36	22
Oeverloper	12	± 70	18
Kemphaan	27	350	75
Zilvermeeuw	± 10 000	± 10 000	± 2 000
Kokmeeuw			

De steltlopers waren moeilijk te tellen (aantallen zijn minimum):
slecht zicht doordat ze in de aardappelrijen zitten.